

[P. Munch.]

Hvis man sammenligner Lønforholdene i Danmark med dem i andre Lande, vil man naturligvis kunne faa nyttige Oplysninger med Hensyn til vore almindelige økonomiske Vilkaar. Desværre er det ikke lykkedes den højtærede Indenrigsminister at tilvejebringe det Materiale i den Henseende, vi nogle Gange har talt om her i Tinget. Det maa vel da anses for ugørligt at naa til yderligere Resultater i den Henseende end dem, man allerede er kommet til gennem almindelige foreliggende Oplysninger.

Men benytter vi disse, saa skønner jeg ikke rettere end, at man vel i Øjeblikket har en noget højere Realløn her i Danmark, end man havde før Krigen, og en noget højere Realløn end man havde i 1924. Jeg tror, man kan tilføje, at man har en højere Realløn, end i de fleste andre Lande. Under den Valgkamp, som for Tiden foregaar i England, har man foretaget en Opgørelse af Arbejdernes Realløn i de forskellige Lande og har paapeget, at Reallønnen ligger højest i 3 Lande, England, Holland og Danmark, hvilket vil sige de 3 Frihandelslande, der kan siges at være tilbage i Europa i dette Øjeblik. Men gaar man fra Reallønnen til Lønnen pr. Vareenhed, ja, da tyder alt, der overhovedet foreligger indtil dette Øjeblik paa, at i Øjeblikket er Lønnen pr. Vareenhed lavere i Danmark, end den var i Tiden forud for 1914, lavere i Danmark i Øjeblikket, end den var et Par Aar tilbage i Tiden, og jeg ved intet, der tyder paa, at Lønnen pr. Vareenhed skulde ligge højere i Danmark end i andre Lande, overfor hvilke vi staar som konkurrerende.

Jeg ser da ikke rettere end, at vi maa erkende, at det Spørgsmaal, her foreligger, ikke er et rent øjeblikkeligt, akut Arbejdsløshedsspørgsmaal — det er det i nogen Grad, men ingenlunde alene —, men det er i meget betydelig Grad et varigt Beskæftigelsesspørgsmaal.

Spørgsmaalet for os er dette: Er det muligt at ernære og bringe Arbejde til den jævnt stigende Befolkning? Befolkningen stiger endnu i Danmark med 30 000 Mennesker om Aaret. Stigningen vil rimeligvis aftage i Løbet af den nærmest kommende Tid. Det er dog neppe nogen nærliggende Mulighed, at den helt vil forsvinde, og hvis den helt forsvinder, saa er jeg bange for, at det vil betyde en vis almen Lammelse af Erhvervslivet i Danmark, som vilde bringe skadeligere Følger end en jævn Stigning af det Omfang som den, vi har nu. Vi maa indrette os i dette Land paa at be-

skæftige et stigende Folketal og beskæftige dette, til Trods for, at Maskineriet, som er til Raadighed, tilvejebringer Muligheden for at tilrettelægge Arbejdet saaledes, at samme Mængde skabes med et mindre Antal Arbejdsdage, end det før var Tilfældet.

Jeg tror da, at vi maa stille os saaledes, at vi maa sige: Der kræves et dobbelt Sæt af Foranstaltninger, ikke blot fra Erhvervslivets Side, men ogsaa fra Statsmyndighedernes Side, nogle Foranstaltninger, beregnet paa Øjeblikket, andre Foranstaltninger, der tager Sigte længere ud.

Til Foranstaltninger, beregnet paa Øjeblikket, regner jeg ikke den Gruppe af Midler, som saa ofte har været omtalt, nemlig den ene eller den anden Art af Toldafgifters Forøgelse eller andre Foranstaltninger, der skal gøre samme Virkning. Man har tidt talt derom, men jeg mindes ikke noget Tilfælde, hvor nogen af dem, der forkyndte en Politik af den Beskaffenhed, har peget paa, hvilken Gruppe af Arbejdere af nogenlunde anseeligt Tal der kunde bringes i Arbejde derved.

Den ærede Forespørger talte i Dag om Skotøjsarbejderne og forskellige Foranstaltninger i den Henseende, som han dog ikke kom nærmere ind paa. Der er i Øjeblikket 1 200 Skotøjsarbejdere arbejdsløse, og det er jo noget, det er meget for det enkelte Fag; men disse 1 200 sammen med de 1 800 i Tekstilfagene, som er den anden Gruppe, man altid taler om i Forbindelse med Toldforanstaltninger, er tilsammen 3 000. Jeg ved ikke, om der kan plukkes lidt hist og her, men i hvert Fald, i Forhold til de nogle og firs Tusinde arbejdsløse, vi har for Tiden, hvor overmaade lidet er dette ikke? Det er jo saaledes, at hele denne Gruppe Arbejdere er i Tal mindre end det Tal arbejdsløse Havnearbejdere, vi har i dette Øjeblik, og med Hensyn til disse Havnearbejdere er der vel ingen, der vil paastaa, at det skulde blive lettere for dem at faa Arbejde i det Øjeblik, man indførte færre fremmede Varer til dette Land.

Det er et enkelt Eksempel, men jeg tror, at hvis man foretog en virkelig praktisk Undersøgelse Tal for Tal paa dette Omraade, vilde man komme til det samme Resultat: Den Vej er ikke blot politisk ufarbar, men den er ogsaa sagligt ufarbar. Og naar de Partier, der har haft mere eller mindre Sympati derfor, til syvende og sidst lader dette Middel træde i Baggrunden, er det for mig Vidnesbyrd om, at mere end de politiske Veje frem dertil er i Virkeligheden de saglige Veje til at opnaa Resultater paa dette Omraade paa Forhaand lukkede.